

men den satte Indførselstolden op paa Papir og laante Fabrikkerne Penge til at anlægge Fabrikker for. Det er vel, som sagt, intet Unders, at Fabrikationen kan komme frem under saadanne Vilkaar; men der skulde dog være en Grundse for slige Begunstigelser; dette synes dog ikke at være urimeligt, og at vi nu kunne have naaet en saadan Grundse, det er det, som jeg troer er Tilfældet. Der er ved de nuværende Toldsatser ikke taget allersjærneste Hensyn til Statskassens, Consumenternes, Producenternes og de Handlendes Lary; de lide, og have bestandigt lidt under dem. Da Sagen var for i Roeskilde Stænderforsamling i Aaret 1846, fremkom disse 5 Mk. atter som den Told, Udvalget i Stænderne foreslog at sætte paa Udførselen af Klude (Hør l.). Stænderne antog ikke disse 5 Mk., men foreslog 9 Mk., hvilket var Regjeringens Forslag, men hvorledes det gik til eller ikke, disse 9 Mk., som jeg forøvrigt har hørt, at de nærmest Interesserede dengang egentlig erklærede for at være fuldkommen tilstrækkelig, blev paa en eller anden Maade bortestamoterede. Man hørte ikke mere Tale om dem; de blev til 17 Mk. + 6 pCt., det vil altsaa sige til en Bestyttelsestold af 3 Rbd. pr. 100 Pd. af en Gjenstand, som er 3 Rbd. værd. At vore Papirfabrikker her i Landet nu ere paa en saadan Fod, at de kunne staae paa egne Been, det troer jeg, at vi Alle ere enige i; der foreligge adskillige interessante Data i denne Henseende. Jeg maa bede om Tilladelse til at erindre om, naar den mere fuldendte Papirfabrikation begyndte. Det var, saavidt jeg mindes, i Aaret 1836 i England, da en Mand der, Dickens i Herforthshire, opsendt en Maskine, som jeg troer kaldtes „Hollanderen“, hvorpaa man i 3 Minuter kunde fabrikere det Samme, som før havde medtaget 3 Uger. Fra dette Øieblik af blev det simpelt og let tilgængeligt at fabrikere Papir. Den forbedrede Maade indførte vi her, og den har vist havt de samme Lettelser og Begunstigelser, som alle andre Steder, og jeg tvivler paa, at der er noget andet Land, hvor man kan fabrikere Papir billigere end her. Jeg vil anføre, at, naar der f. Ex. er sagt, at der i England Hayes større Lettelser ved Papirfabrikationen, end her, saa er det

ikke saa; thi den engelske Dagløn i Papirfabrikkerne er 7 Mk. for hver Arbejder i Gjennemsnit, og der er vistnok Ingen, der vil fortælle mig, at den er det her. De betale i England det Dobbelte for Klude imod hvad vi betale her. De betale, navnlig for at give et eneste Exempel, ifølge Oplysninger, som jeg har fra en Papirfabrikant Morgan, 11 Rbd. 4 Mk. paa 100 Pd. bedste Linned- og Bomuldsklude; Bomuldskludene koste her 2 Rbd. og de bedste linnede Klude 6 Rbd. De fabrikere Papir i England af en Dvalitet, som Alle kjende, og som sikkert er bedre end vor; de levere det ikke dyrere end vore Fabrikker, men de levere til samme Priis; og, dersom det er Noget af de ærede Herrer, der ønske at see engelsk Papir med vedføjede Priser, saa ligge de her hos mig. De engelske Fabrikker ere altsaa istand til at concurrere med os, og give dog det Dobbelte, ja, mere end det Dobbelte, for Kludene. Ja, siger man, men man har der en høj Indførselstold for Papir; og England er et farligt Land, for det vil have vore Klude, og Belgien er et farligt Land, for det vil levere os vort Papir. Det er altsaa to Sjænder, vi have. I England, sige de Herrer Forfattere, som have frestrevet Bøger og sendt til Thinget, er der en Indførselstold af over 18 Rbd. pr. 100 Pd. Papir, men de ere feilt underrettede; thi det er kun 16½ Rbd., og derfra gaaer den indenlandske Accise med 5½ Rbd.; dette Sidste burde de dog have underrettet os om, thi ellers er det det samme som at sige, at der er fri Indførsel af Brændevin i Danmark, skjøndt der er en Accise af 10 s. pr. Pot. For at give et Beviis paa, at den engelske Accise ikke er nogen ringe Ting, vil jeg underrette det ærede Thing om, at den beløber sig til imellem 6 og 7½ Million Rbd. Papirfabrikkerne i Belgien ere os farlige paa en anden Maade, siger man, thi de tilføre os Papir for godt Kjøb, skjøndt de betale Kludene dyrt. Naar det er gjort til en Anse imod Udvalget, at det ikke har underrettet sig om de belgiske Kludepriser, saa svare vi dertil: vi fandt det unødvendigt, thi om endog den belgiske Papirfabrikant fik sine Klude for Ingenting, som man dog ikke kan antage, og 9 Mk. til paa 100 Pd., saa